

Høringsuttalelse Utfyllende regler for skrivemåten av norske stedsnavn

I henhold til Lov om stadnamn (Stedsnavnloven) §4 Reglar og skrivemåten, skal skrivemåten for stedsnavn skrives i henhold til gjeldende rettskrivningsprinsipper for norsk. Imidlertid åpner Språkrådet i forslag til den nye forskrift for stedsnavn, for et utall av dialektformer som ikke er i overensstemmelse med den offisielle rettskrivning. Dette innebærer i praksis en uthuling av hovedprinsippet om at stedsnavn skal skrives i henhold til offisiell rettskrivning.

Språkrådet skiller mellom regionale samleformer og lokale dialektformer. Hva angår regionale samleformer, hevder Språkrådet at å bruke regionale samleformer i stedsnavn, kan man fremme mer talemålsnære former enn rettskrivningen gir anledning til, uten at det åpner for en uoversiktlig mengde lokale former.

Imidlertid åpner den nye forskriften for et utall av lokale dialektformer, som ikke er i overensstemmelse med offisiell rettskrivning. Dette gjør rettskrivningen svært uoversiktlig.

Bokmålsforbundets kommentarer Språkrådets forslag om utfyllende regler om skrivemåten an norske stedsnavn (revisjon 2023):

Lovens § 2 bokstav e: Nedarvet lokal uttale som fremdeles er i levende bruk. Men «levende bruk» mener Bokmålsforbundet at det må brukes av et visst antall personer, ikke bare en eller to brukere.

Punkt 4, Bøyningsverk, entallsformer, sterke hunkjønnord, 4.1.1 og 4.1.3. Entallsformer, svake hunkjønnord, 4.2.1 og 4.2.2. Språkrådet mener at i bestemt form, entall, kun skal bruke a-ender. Imidlertid underslår Språkrådet det faktum at både a- og en-ender er tillatt i bestemt form iht. offisiell rettskrivning. Språkrådet mener at en-ender kun skal kunne brukes i Bergen, eksempler «viken» og «gaten». Dette er Bokmålsforbundet sterkt uenig i. Språkrådet vil her innskrenke retten til bruk av offisielle rettskrivningsformer, Dette står i sterk kontrast til at Språkrådet åpner for endingene -e, -o, og -å, som

ikke er i overensstemmelse med offisiell rettskrivning. Bokmålsforbundet mener at en-ender må kunne brukes over alt.

Punkt 3 Forslag til endringer som følge av lov og forskriftstekst.

Bokmålsforbundets kommentarer til de foreslåtte endringene, under henvisning til § 15 i forskriften, og hjemmel for Språkrådet til å fastsette utfyllende regler.

Punkt 1.3. Språkrådet mener at bruk av bokstavene c, q, w, x og z ikke skal godtas ved skrivning av allmenord. De begrunner dette med at slik skrivemåte i stor grad forvansker meningsinnholdet. Dette er Bokmålsforbundet helt uenig i. Nevnte bokstaver er vitterlig en del av det norske alfabet, og er fullt likestilt med øvrige bokstaver. Derfor ser Bokmålsforbundet ingen grunn til å forby disse bokstavene.

1.6 Rettskrivning

Språkrådet foreslår her å endre teksten vedrørende ny skrivemåte. Vi er uenige i den nye teksten og vil beholde den gamle.

Avsnitt 1.7 Rettskrivningsformer

I den endrede teksten skriver Språkrådet «I noko mon kan ein også akseptere rettskrivningsformer i bokmål eller nynorsk etter 1938 som har normeringstradisjon.» Språkrådet vil altså begrense den gamle rettskrivning som kun er normert etter 1938. Bokmålsforbundet mener at også tradisjonelle former som kom inn under dansketiden for flere hundre år siden, også må kunne skrives i henhold til opprinnelig skrivemåte. Dette under henvisning til Lov om Stadnamn, § 4 Reglar om skrivemåten, annet ledd: «Har skrivemåten vore lenge i bruk, og er vel kjend, og innarbeidd, kan ein fråvike gjeldande rettskriving og rettskrivningsprinsipp.»

På grunnlag av ovenstående mener Bokmålsforbundet at Språkrådet her går alt for langt i å tillate unntak fra hovedbestemmelsen om at stedsnavn skal skrives i henhold til gjeldende rettskrivningsprinsipper.

Bokmålsforbundet
Bergen 1.12.2023
S. Øksengård, formann

